

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi osuuskuntalain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 10/1996 vp laeiksi osuuskuntalain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Eduskunta, jolle talousvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 4/1996 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

osuuskuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä toukokuuta 1954 annetun osuuskuntalain (247/54) 3 luku, 160 §, 198 §:n 1 momentti ja 199—201 §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, 160 § 28 päivänä lokakuuta 1994 annetussa laissa (939/94), 198 §:n 1 momentti 24 päivänä elokuuta 1990 annetussa laissa (808/90) ja 199—201 § 22 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1240/89), sekä

lisätään lakiin uusi 206 § seuraavasti:

3 luku

Säästökassatoiminta

16 §

Osuuskunta, jonka pääasiallisena toimialana on vähittäiskauppa, saa toimintansa rahoittamiseksi harjoittaa säästökassatoimintaa vastaanottamalla takaisinmaksettavia markkamääriä rahavaroja jäseniltään 16 f §:ssä tarkoitettujen ehtojen täyttävälle tilille (*jäsensijoitus*), jos osuuskunnan jäsenmäärä on vähintään 500 ja rahana maksettu osuuspääoma vähintään 500 000 markkaa.

Osuuskunta, joka on kirjanpitolaissa (655/73) tarkoitetun konsernin emon tai tytäryrityksen, saa vastaanottaa jäsensijoituksia vain, jos konsernin pääasiallisena toimialana on vähittäiskauppa.

16 a §

Jos säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan jäsenmäärä tai osuuspääoma laskee alle 16 §:n 1 momentissa säädetyn, osuuskunnan on keskeytettävä jäsensijoitusten vastaanotto. Jos jäsenmäärä tai osuus-

pääoma ei palaudu 16 §:n 1 momentissa säädettyyn kuuden kuukauden kuluessa, osuuskunnan on lopetettava säästökassatoiminnan harjoittaminen. Osuuskunnan on tällöin sanottava irti jäsensijoitusvarat ja sen jälkeen lopetettava jäsensijoitustilit tiliehtojen mukaisesti.

Jos osuuskunta on 1 momentin mukaisesti lopettanut säästökassatoiminnan harjoittamisen, osuuskunta ei saa aloittaa uudestaan säästökassatoiminnan harjoittamista ennen kuin sen jäsenmäärä ja osuuspääoma ovat olleet 16 §:n 1 momentissa säädetyn mukaiset yhtäjaksoisesti vähintään yhden vuoden.

Jos säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan taikka jos osuuskunta on kirjanpitolaissa tarkoitettu emon tai tytäryrityksen, konsernin pääasiallisena toimialana ei enää ole vähittäiskauppa, osuuskunnan on lopetettava säästökassatoiminnan harjoittaminen sekä sanottava irti jäsensijoitusvarat ja sen jälkeen lopetettava jäsensijoitustilit tiliehtojen mukaisesti.

Jos osuuskunta on 3 momentin mukaisesti lopettanut säästökassatoiminnan harjoittamisen, osuuskunta ei saa aloittaa uudestaan

säästökassatoiminnan harjoittamista ennen kuin osuuskunnan tai konsernin pääasiallisena toimialana on vähintään yhden täyden tilikauden ollut vähittäiskauppa.

Jäsenajoituksen tehneellä jäsenellä on oikeus irtisanoa määräaikaissijoitus erääntymään välittömästi, jos osuuskunta on lopettanut säästökassatoiminnan harjoittamisen 1 tai 3 momentissa säädettyllä tavalla.

16 b §

Säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan on otettava sääntöjensä osaksi säästökassatoimintaa koskevat säännöt. Osuuskunnan on toimitettava ne ja niiden muutokset ministeriön vahvistettaviksi. Osuuskunta ei saa aloittaa säästökassatoimintaa ennen kuin ministeriö on vahvistanut säästökassatoimintaa koskevat säännöt. Säästökassatoimintaa koskevat säännöt eivät saa sisältää jäsenten kannalta kohtuuttomia määräyksiä.

Säästökassatoimintaa koskevissa säännöissä on mainittava ainakin:

- 1) keiltä jäsenajoituksia saadaan vastaanottaa;
- 2) missä jäsenajoituksia voidaan vastaanottaa;
- 3) kuinka säästökassatoiminnan tarkastus järjestetään, erityisesti 18 §:ssä tarkoitettun tarkastajan oikeuksista ja velvollisuuksista;
- 4) kuinka 16 j §:ssä säädetyn kassavarojen seuranta, raportointi ja valvonta järjestetään;
- 5) miten jäsenajoitusten rajat määrätään;
- 6) miten jäsenajoituksia koskevat tiedonannot toimitetaan jäsenajoituksen tehneiden jäsenten tietoon; sekä
- 7) milloin ja missä 17 a §:ssä tarkoitettu osavuositarkastus sekä 17 b §:ssä tarkoitettu tilinpäätös ja tilinpäätöstiedote ovat jäsenajoituksen tehneiden jäsenten saatavilla.

Säästökassatoimintaa koskeviin sääntöihin on lisäksi otettava muut ministeriön tarpeelliseksi katsomat määräykset.

Säästökassatoimintaa koskevissa säännöissä ei voida määrätä, että osuuskunnalla on erityisiä säästökassakonttoreita, joissa ei ole muuta toimintaa.

16 c §

Osuuskunta saa ottaa jäsenajoituksia vastaan ainoastaan jäseniltään ja jäsentensä alaikäisiltä lapsilta (*jäsenajoittaja*) heidän omistamilleen tileille.

Jos jäsenajoittajan jäsenyys osuuskunnassa lakkaa tai jos jäsenajoitukseen perustuva

saaminen siirtyy luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, joka ei ole osuuskunnan jäsen, osuuskunnan on sanottava jäsenajoitusvarat irti vuoden kuluessa siitä, kun osuuskunta on saanut tapahtumasta tiedon, ja sen jälkeen lopetettava jäsenajoitustili tilehtojen mukaisesti. Näin on meneteltävä myös, kun 1 momentissa tarkoitettu alaikäinen jäsenajoittaja tulee täysivaltaiseksi. Määräaikaissijoitus on kuitenkin voimassa sen eräpäivään asti.

16 d §

Osuuskunta voi vastaanottaa jäsenajoitusta osuuskunnan, sen tytäryrityksen ja osuuskunnan keskusliikkeen sekä osuuskunnan osakkuusyrityksen, jonka äänimäärästä ja osakepääomasta säästökassatoimintaa harjoittavat osuuskunnat omistavat enemmistön, sellaisissa Suomessa sijaitsevilla toimipisteissä, joissa se säästökassatoimintaa koskevien sääntöjen mukaan on sallittu.

16 e §

Osuuskunta ei saa säästökassatoimintaa koskevassa markkinoinnissaan antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja eikä muutoinkaan käyttää jäsenajoittajan kannalta sopimatonta tai hyvän tavan vastaista menetelyä.

Markkinatuomioistuin voi kieltää osuuskuntaa jatkamasta 1 momentin vastaista markkinointia taikka uudistamasta sellaista tai siihen rinnastettavaa markkinointia. Markkinatuomioistuin voi myös antaa kielon väliaikaisena, jolloin kiello on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu. Kieltoa voidaan tehostaa uhkasakolla.

16 f §

Jäsenajoitusten vastaanottamisessa käytettävien jäsenajoitustilien yleiset ehdot hyväksyy ministeriö. Tilehdot eivät saa sisältää jäsenajoittajien kannalta kohtuuttomia tai kilpailua vääristäviä määräyksiä.

Jäsenajoituksesta osuuskunta saa suorittaa hyvityksenä ainoastaan tilehtojen mukaisen koron. Osuuskuntaan tehtyyn jäsenajoitukseen perustuvan muun etuuden antaminen on kielletty.

16 g §

Jos jäsenajoituksesta annetaan erillinen todiste, se on asetettava nimetyille henkilöille. Todisteeseen ja tilirekisteriin on merkittävä jäsenajoittajan tai hänen vanhempansa jä-

sennumero osuuskunnassa. Jäsensijoitus voidaan siirtää ainoastaan nimetylle henkilölle, mistä on oltava maininta todisteesta. Jäsensijoitustilin käyttöön voidaan liittää ehto, jonka nojalla tiliä voi käyttää muukin henkilö kuin jäsensijoittaja.

Jos säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan jäsensijoituksesta antama todiste, jossa on nimenomainen ehto, ettei varoja saa nostaa palauttamatta todistetta tai tekemättä siihen maksumerkintää, on kadonnut, asiakirjan omistajan on annettava katoamisesta tieto osuuskunnalle ja samalla ilmoitettava, milloin ja miten asiakirja on kadonnut. Osuuskunnan on kuulutettava todisteen katoamisesta ilmoituksella, joka on asiakirjan omistajan kustannuksella julkaistava kerran virallisessa lehdessä. Jollei asiakirjaa ole löydetty kuuden kuukauden kuluessa kuuluttamisesta, todisteen omistaja on oikeutettu tiliehtojen mukaisesti perimään saatavansa, eikä entinen todiste anna puhevaltaa osuuskuntaa vastaan sen jälkeen, kun jäsensijoitusvarat on maksettu.

16 h §

Säästökassatoimintaa harjoittava osuuskunta ei saa vastasaatavallaan kuitata sellaisia yksityishenkilön jäsensijoitustilillä olevia tai hänelle maksettavaksi osoitettuja varoja, joita ei lain mukaan saa ulosmitata. Osuuskunnan on ennen kuittausta selvítettävä varojen ulosmittauskelpoisuus. Kuittausvaatimukselta on ilmoitettava jäsensijoittajalle. Tämän momentin vastainen kuittaus on mitätön.

Jos varojen ulosmittauskelpoisuuden selvittäminen ei ole mahdollista ilman kohtuutonta vaivaa, osuuskunta saa kuitenkin vaatia kuittausta, jos se ilmoittaa jäsensijoittajalle kuittausvaatimuksen yhteydessä kirjallisesti 1 momentissa säädetystä kuittausoikeuden rajoituksesta sekä tässä momentissa säädetystä kuittauksen peruuntumisesta. Kuittaus peruuntuu, jos jäsensijoittaja 14 päivän kuluessa kuittausvaatimuksesta tiedon saatuaan esittää selvityksen siitä, etteivät varat ole ulosmittauskelpoisia. Jollei kuittausvaatimuksen tiedoksisaamisen ajankohdasta voida esittää muuta selvitystä, vaatimuksen katsotaan tulleen jäsensijoittajan tietoon seitsemäntenä päivänä vaatimusta koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Jos jäsensijoittajalle ei anneta tässä momentissa säädettyjä tietoja, kuittaus on mitätön.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske jäsensijoittajan nimenomaiseen valtuutukseen

perustuvia veloituksia jäsensijoitustilillä olevista varoista. Tällaisen valtuutuksen jäsensijoittaja voi peruuttaa milloin tahansa. Muu sopimus, jolla vähennetään jäsensijoittajalle tämän pykälän mukaan kuuluvia oikeuksia, on mitätön.

16 i §

Osuuskunnan on todettava vakituisen jäsensijoittajan henkilöllisyys. Jos on todennäköistä, että jäsensijoittaja toimii toisen henkilön lukuun, tunnistaminen on ulotettava myös tähän henkilöön. Tunnistustiedot on säilytettävä luotettavalla tavalla vähintään viiden vuoden ajan jäsensijoitussuhteen päättymisestä.

Edellä 1 momentissa säädetty vaatimukset koskevat myös muita kuin vakituksia jäsensijoittajia, jos suoritettavan jäsensijoituksen suuruus yhtenä tai toisiinsa kytkettävänä toimenpiteinä on vähintään 15 000 ecua vastaava markkamäärä, kuitenkin aina vähintään 85 000 markkaa taikka jos on syytä epäillä jäsensijoitukseen sisältyvien varojen laillista alkuperää.

Osuuskunnan on asianmukaista huolellisuutta noudattaen selvítettävä perusteet ja tarkoitus säästökassapalvelujen käytölle, jos se havaitsee, että ne poikkeavat tavanomaisesta rakenteeltaan tai suuruudeltaan taikka osuuskunnan koon tai sen jäsensijoituksia vastaanottavan toimipisteen sijainnin osalta, että niillä ei ole ilmeistä taloudellista tai osuuskunnan jäsenyyteen liittyvää tarkoitusta taikka että ne eivät sovi yhteen jäsensijoittajan taloudellisen tilanteen tai liiketoimien kanssa.

Jos osuuskunnalla on 3 momentissa tarkoitettun huolellisuusvelvoitteen täytettyään tai muutoin syytä epäillä jäsensijoitukseen sisältyvien varojen laillista alkuperää, sen on keskeytettävä jäsensijoituksen vastaanottaminen lisäselvityksiä varten tai kieltäydyttävä siitä sekä aina viipymättä ilmoitettava asiasta asianomaiselle esitutkintaviranomaiselle tutkintaa varten. Osuuskunnan on pyynnöstä annettava esitutkintaviranomaiselle kaikki tiedot ja asiakirjat, joilla saattaa olla merkitystä epäilyn selvittämiseksi. Jos jäsensijoituksesta kieltäytyminen tai sen vastaanottamisen keskeyttäminen todennäköisesti vaikeuttaisi jäsensijoituksen edunsaajan selville saamista, jäsensijoitus voidaan kuitenkin ottaa vastaan, jonka jälkeen asiasta on välittömästi ilmoitettava asianomaiselle esitutkintaviranomaiselle. Ilmoituksen tekoa ei saa

paljastaa sille, johon epäily kohdistuu.

Ministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän mukaisesta huolellisuusvelvoitteesta ja ilmoitusvelvollisuudesta sekä niiden täyttämisestä.

Osuuskunnalle sekä sen puolesta vilpittömässä mielessä toimineelle henkilölle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

16 j §

Säästökassatoimintaa harjoittavalla osuuskunnalla on oltava jäsenarjoitusten laatuun ja määrään nähden riittävä kassavaranto, joka on vähintään 25 prosenttia vaadittaessa maksettavien jäsenarjoitusten määrästä ja vähintään 10 prosenttia osuuskunnan muiden jäsenarjoitusten määrästä.

Säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan kassavarantoon luetaan:

- 1) osuuskunnan kassa;
- 2) kuukauden kuluessa erääntyvät ja kuukauden irtisanomisajan kuluttua nostettavissa olevat saamiset kotimaisilta ja niihin rinnastuvilta ulkomaisilta luottolaitoksilta sekä säästökassatoimintaa harjoittavien osuuskuntien keskusliikkeeltä; sekä
- 3) helposti markkinoitavat saamistodisteet.

17 §

Säästökassatoimintaa harjoittava osuuskunta on velvollinen pitämään jäsenarjoittajien saatavilla kaikissa niissä toimipisteissä, joissa jäsenarjoituksia osuuskunnan säästökassatoimintaa koskevien sääntöjen mukaan voidaan vastaanottaa, riittävät tiedot jäsenarjoituksen arvoon olennaisesti vaikuttavista seikoista.

17 a §

Säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan on laadittava kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudeltaan *osavuosi-*
katsaus joko kuudelta taikka neljältä ja kahdeksalta ensimmäiseltä kuukaudelta.

Jos osuuskunnan tilikautta on pidennetty, osuuskunnan on lisäksi laadittava *vuosikat-*
saus tilikauden 12 ensimmäiseltä kuukaudelta. Mitä on säädetty osavuosi-

katsauksesta, on vastaavasti sovellettava vuosikatsaukseen. Osuuskunnan hallitus antaa osavuosi-

katsauksen. Jos osuuskunnan tilintarkastaja on tarkastanut katsauksen, tilintarkastajan mahdolliset muistutukset ja huomautukset on liitettävä katsaukseen.

Jos osuuskunnan on laadittava konsernili-

linpäätös, osavuosi-

katsaus annetaan konsernin tietoina. Osavuosi-

katsaus on laadittava hyvän kirjanpitotavan mukaisesti ja siinä on annettava oikeat ja riittävät tiedot, jotta jäsenarjoittaja voi tehdä perustellun arvion osuuskunnan toiminnasta ja tuloksesta sekä niiden kehityssuunnasta.

Osavuosi-

katsauksessa on selostettava osuuskunnan toimintaa, tuloskehitystä ja investointeja sekä rahoitustilanteen ja toimintaympäristön muutoksia edellisen tilikauden päättymisen jälkeen. Katsauskaudella toimintaan ja tulokseen vaikuttaneista poikkeuksellisista seikoista on annettava selostus. Osavuosi-

katsauksessa esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin. Osa-

vuosi-

katsauksessa on myös selostettava osuuskunnan toiminnan ja tuloksen kannalta olennaisia katsauskauden jälkeisiä tapahtumia sekä osuuskunnan todennäköistä kehitystä kuluvana tilikautena siinä määrin kuin se on mahdollista. Tarkemmat määräykset katsauksen sisällöstä ja annettavien tietojen esittämistavasta annetaan ministeriön päätöksellä.

Osavuosi-

katsaus on asetettava jäsenarjoit-

tajien nähtäville ilman aiheutonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä.

Osavuosi-

katsaus on pidettävä jäsenarjoit-

tajien nähtävänä kaikissa niissä toimipisteissä, joissa jäsenarjoituksia osuuskunnan säästö-

kassatoimintaa koskevien sääntöjen mukaan voidaan vastaanottaa. Osavuosi-

katsaus on lisäksi pyynnöstä toimitettava maksutta jäsen-

arjoittajalle.

Osuuskunnalle voidaan hakemuksesta myöntää poikkeus osavuosi-

katsauksen sisäl-

löstä ja laatimisesta, jos poikkeuksen myöntäminen ei vaaranna jäsenarjoittajien asemaa. Poikkeusperusteista määrätään tarkemmin ministeriön päätöksellä. Poikkeuksen osa-

vuosi-

katsauksen sisällöstä myöntää kirjanpi-

tolautakunta ja poikkeuksen katsauksen laati-

misesta ministeriö. Katsaukseen on sisälly-

tettävä maininta poikkeuksesta. Ministeriön ja kirjanpitola-

utakunnan on välittömästi ilmoitettava poikkeusta koskevasta hakemuks-

esta ja sitä koskevasta ratkaisusta toisilleen.

17 b §

Säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan on annettava tilinpäätöksessään oi-

keat ja riittävät tiedot jäsenarjoituksen arvoon olennaisesti vaikuttavista seikoista. Tarkemmin tilinpäätöksen sisällöstä ja annettavien tietojen esittämistavasta määrätään ministeriön päätöksellä.

Tilinpäätös on pidettävä jäsenarjoittajien nähtävänä kaikissa niissä toimipisteissä, joissa jäsenarjoituksia osuuskunnan säästökassatoimintaa koskevien sääntöjen mukaan voidaan vastaanottaa, viimeistään viikkoa ennen osuuskunnan varsinaista kokousta. Tilinpäätöksen ohessa on pidettävä jäsenarjoittajien nähtävänä myös tilintarkastuskertomus. Tilintarkastuskertomuksessa on myös esitettävä tilintarkastajien käsitys siitä, onko tilikauden aikana julkistetut osavuositarkastukset laadittu niitä koskevien sääntöjen mukaisesti. Osuuskunnan on kuitenkin asetettava tilintarkastuskertomus jäsenarjoittajien nähtäville välittömästi, jos tilintarkastajat:

1) ovat tehneet muistutuksen suorittamansa tilintarkastuksen perusteella;

2) eivät puolla taseen ja tuloslaskelman vahvistamista tai vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille;

3) eivät ole yhtyneet hallituksen tekemään ehdotukseen ylijäämän käyttämisestä, mikäli päätöksen tekeminen siitä 35 §:n mukaan saattaa tulla kysymykseen, tai tappiota koskeviksi toimenpiteiksi; tai

4) katsovat, ettei tilikauden aikana jäsenarjoittajien nähtäville asetettuja osavuositarkastuksia ole laadittu niitä koskevien sääntöjen mukaisesti.

Säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan on laadittava tilinpäätöksen pääkohdat sisältävä tiedote välittömästi tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen (*tilinpäätöstiedote*). Jos osuuskunnan on laadittava konsernitiilinpäätös, tilinpäätöstiedote annetaan konsernin tietoina. Tilinpäätöstiedotteen sisällöstä ja annettavien tietojen esittämistavasta määrätään ministeriön päätöksellä.

Tilinpäätöstiedote on pidettävä jäsenarjoittajien nähtävänä kaikissa niissä toimipisteissä, joissa jäsenarjoituksia osuuskunnan säästökassatoimintaa koskevien sääntöjen mukaan voidaan vastaanottaa.

Tilinpäätös ja tilinpäätöstiedote on pyynnöstä toimitettava maksutta jäsenarjoittajalle.

Osuuskunnalle voidaan hakemuksesta myöntää poikkeus tilinpäätöksen sisällöstä sekä tilinpäätöstiedotteen sisällöstä ja laatiemisesta, jos poikkeuksen myöntäminen ei vaaranna jäsenarjoittajien asemaa. Poikkeusperusteista määrätään tarkemmin ministeriön

päätöksellä. Poikkeuksen tilinpäätöksen ja tilinpäätöstiedotteen sisällöstä myöntää kirjantolautakunta ja poikkeuksen tilinpäätöstiedotteen laatiemisesta ministeriö. Tilinpäätökseen ja tilinpäätöstiedotteeseen on sisällytettävä maininta poikkeuksesta. Ministeriön ja kirjantolautakunnan on välittömästi ilmoitettava poikkeusta koskevasta hakemuksesta ja sitä koskevasta ratkaisusta toisilleen.

17 c §

Säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan on ilman aiheutonta viivästystä julkistettava kaikki sellaiset päätöksensä sekä osuuskuntaa ja sen toimintaa koskevat seikat, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan jäsenarjoituksen arvoon.

Ministeriö voi hakemuksesta myöntää 1 momentissa säädetystä julkistamisvelvollisuudesta poikkeuksen, joka ei vaaranna jäsenarjoittajien asemaa. Ministeriö voi myöntää poikkeuksen, jos julkistaminen olisi yleisen edun vastaista tai siitä olisi osuuskunnalle olennaista haittaa. Poikkeusta on haettava välittömästi velvollisuuden synnyttyä.

17 d §

Säästökassatoimintaa harjoittava osuuskunta voi järjestää takauksen tai muun vakuuden jäsenarjoittajan saamisen turvaamiseksi. Vakuusjärjestelystä ja sen kattavuudesta on annettava selostus osavuositarkastuksessa ja tilinpäätöstiedotteessa. Jos osuuskunta ei ole järjestänyt takausta tai muuta vakuutta, myös tästä on mainittava osavuositarkastuksessa ja tilinpäätöstiedotteessa. Osuuskunnan on lisäksi julkistettava 17 c §:n mukaisesti tieto vakuusjärjestelyissä tai vakuuden arvossa tapahtuvista olennaisista muutoksista.

18 §

Säästökassatoimintaa tarkastaa *säästökassatarkastaja*. Osuuskunnan kokouksen on valittava säästökassatarkastajaksi Keskukskaupakamarin tai kaupakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Jos osuuskunnalla on keskusliike, säästökassatarkastajaksi on valittava sen nimeämä hyväksytty tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Säästökassatarkastajaksi ei saa valita henkilöä, joka tilintarkastuslain (936/94) 24 §:n mukaan on esteellinen toimimaan osuuskunnan tilintarkastajana.

Säästökassatarkastajan eroamiseen ja erotamiseen sovelletaan, mitä tilintarkastuslain

26 §:ssä on säädetty tilintarkastajan eroamisesta ja erottamisesta.

Säästökassatarkastajan oikeuksista ja velvollisuuksista sekä säästökassatoiminnan tarkastuksen sisällöstä määrätään osuuskunnan säästökassatoimintaa koskeissa säännöissä.

Mitä tilintarkastuslain 21 ja 22 §:ssä on säädetty tilintarkastajasta, sovelletaan säästökassatarkastajaan hänen suorittaessaan tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä.

Jos säästökassatarkastaja havaitsee, että osuuskunnan säästökassatoiminnassa on syyllistytty tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus, taikka muuhun säästökassatoimintaa koskevan lain, sääntöjen tai tiliehtojen vastaiseen toimintaan, hänen on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti tästä osuuskunnan hallitukselle. Hallituksen on julkistettava säästökassatarkastajan ilmoitus 17 ja 17 c §:ssä säädetyllä tavalla.

Ministeriöllä on oikeus saada säästökassatoimintaa harjoittavalta osuuskunnalta ja säästökassatarkastajalta ministeriön tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamisen edellyttämät tiedot sekä saada näiltä jäljennökset ministeriön tehtävien suorittamisen kannalta tarpeellisiksi katsomistaan asiakirjoista ja muista tallenteista.

18 a §

Säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan hallintoneuvoston ja hallituksen jäsen ja varajäsen, toimihenkilö ja säästökassatarkastaja on velvollinen pitämään salassa, mitä hän on säästökassatoimintaan liittyvässä tehtävässään saanut tietää jäsensijoituksesta.

Osuuskunta ja säästökassatarkastaja ovat velvollisia antamaan 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaisille rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

160 §

Hallituksen jäsen ja muu 75 §:ssä tarkoitettu osuuskunnan edustaja, 80 §:ssä tarkoitettu osuuskunnan hallinnon hoitaja, selvitysmies, 18 §:ssä tarkoitettu säästökassatarkastaja sekä 106 §:ssä tarkoitettu toimitsija on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän tehtävässään on tahallisesti tai huolimattomuudesta osuuskunnalle aiheuttanut.

198 §

Joka rikkoo tämän lain muita kuin 3 luvussa tarkoitettuja säännöksiä tilinpäätöksen laatimisesta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *osuuskuntarikkomuksesta* sakkoon.

199 §

Joka

1) tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta vastaanottaa jäsensijoituksia vastoin 16 tai 201 §:ää,

2) tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta vastaanottaa jäsensijoituksia vastoin osuuskunnan säästökassatoimintaa koskevia sääntöjä,

3) tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta sisällyttää totuudenvastaisen tai harhaanjohtavan tiedon 17 a §:ssä tarkoitettuun osavuositarkastukseen taikka 17 b §:ssä tarkoitettuun tilinpäätökseen tai tilinpäätöstiedotteeseen,

4) säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan tai osuuskuntien keskusliikkeen hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä, tilintarkastajana tai toimihenkilönä tahallaan antaa viranomaiselle säästökassatoimintaa tai jäsensijoittajaa koskevan väärän tai harhaanjohtavan tiedon taikka

5) säästökassatarkastajana tahallaan antaa väärän tiedon tai jättää tekemättä 18 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen havaitsemastaan puutteesta tai väärinkäytöksestä,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai muualla laissa ole säädetty ankarampaa rangaistusta, *säästökassarikkomuksesta* sakkoon tai enintään kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen.

200 §

Joka

1) rikkoo 16 c tai 16 f §:n säännöksiä,

2) muutoin kuin 199 §:ssä mainitulla tavalla rikkoo 17 a tai 17 b §:n säännöksiä,

3) laiminlyö 17 c tai 17 d §:ssä säädetyt tiedonantovelvollisuuden,

4) rikkoo 18 a §:ssä säädetyt salassapito-velvollisuuden taikka

5) muutoin kuin 199 §:ssä mainitulla tavalla rikkoo osuuskunnan säästökassatoimintaa koskevia sääntöjä,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai muualla laissa ole säädetty ankarampaa rangaistusta, *säästökassarikkomuksesta* sakkoon.

Laki

osuuskunnan talletuksesta antaman vastakirjan ja muun todistuksen kuolettamisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan osuuskunnan talletuksesta antaman vastakirjan ja muun todistuksen kuolettamisesta 11 päivänä elokuuta 1922 annettu laki (188/22).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan markkinatuomioistuimesta 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun lain (41/78) 1 §, sellaisena kuin se on 8 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1149/94), sekä *lisätään* lakiin uusi 6 g ja 7 c § seuraavasti:

1 §

Markkinatuomioistuimella käsittelee ja ratkaisee erikoistuomioistuimena sille kuluttajan-suojalain (38/78), kuluttaja-asiamiehestä annetun lain (40/78), arvopaperimarkkinalain (495/89), luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93), elinkeinonharjoittajien välisen sopimusehtojen sääntelystä annetun lain (1062/93) ja osuuskuntalain (247/54) mukaan kuuluvat markkinoinnin ja sopimusehtojen sääntelyyn liittyvät asiat sekä sille sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain (1061/78), toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain (693/78) ja alkoholilain (1143/94) mukaan kuuluvat asiat.

6 g §

Osuuskuntalain nojalla käsiteltäväksi tuleva asia tulee markkinatuomioistuimessa

vireille hakemuksella. Hakemuksen voi tehdä:

1) osuuskuntalain 18 §:ssä tarkoitettu säästökassatarkastaja tai

2) jäsensijoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys, jonka jäsenistä vähintään puolet on jäsensijoittajia.

7 c §

Markkinatuomioistuimen puheenjohtajan on heti annettava 6 g §:n 2 kohdassa tarkoitettun yhdistyksen saman pykälän nojalla tekemä hakemus tiedoksi säästökassatarkastajalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/93)
 50 §:n 2 momentti ja 99 § sekä
lisätään 82 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

50 §

Talletus

 Vain talletuspankillä on oikeus ottaa vastaan talletuksia. Tämän lain säännökset eivät rajoita Suomen Pankin oikeutta ottaa vastaan talletuksia.

82 §

Markkinointi

 Vain talletuspankillä on oikeus markkinoinnissa käyttää yleisöltä vastaanotettavista takaisinmaksettavista varoista sanaa talletus sellaisenaan tai yhdysosana.

99 §

Talletuspankkirikos

Joka 50 §:n vastaisesti ottaa yleisöltä varoja tai 8 §:n vastaisesti käyttää toiminimesään tai muutoin toimintaansa osoittamaan "pankki"-nimitystä taikka 82 §:n 4 momentin vastaisesti käyttää markkinoinnissa sanaa talletus sellaisenaan tai yhdysosana, on tuomittava *talletuspankkirikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi, jollei teko ole vähäinen tai siitä ei muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta 199 .

 Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 1996
